

Tornio

Talousarvion laadintaohje ja raami 2027

Talous- ja rahoitusjohtaja Hanna Hepola

KH 22.6.2026

Sisältö

1. Johdanto
2. Talousarviokäsittelyn aikataulu
3. Talousarvio 2027
  - Raami 2027
  - Käyttötalousosa
  - Sisäiset erät
  - Verotulot ja valtionosuudet
  - Palkat
  - Sitovuustaso
  - Esittämistarkkuus
  - Laadinnan ohjaus
  - Toimialajohtajan muistilista
4. Investoinnit
5. Talousarviotavoitteet ja riskienhallinta
6. Tytäryhteisöjen talousarvio
7. Raami 2027: laskelmat

Johdanto

Kuntalaki 110 § Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa (Tornion kaupunkistrategia Rajaton 2035) ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämän määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Aikataulu

Aikataulu

Kesäkuu	
22.6.2026	Talousarvion laadintaohje ja raami asetetaan kaupunginhallituksessa
Syyskuu	
	Talousarviot käsitellään toimielimissä
30.9.2026	Toimielimet palauttavat talousarvionsa ja täydennetyt tuloskorttinsa (Targetor)
Lokakuu	
	Talouden tasapainotustarpeet kaupunginhallituksessa loka-marraskuussa
	Talousarvioesitys käsitellään henkilöstöjaostossa ja yhteistyötoimikunnassa lokakuussa
5.10.2026	Talousarvion käsittely alkaa kaupunginhallituksessa
19.10.2026	Talousarvion käsittely kaupunginhallituksessa
26.10.2026	Kaupunginhallitus käsittelee veroprosentit, talousarvion käsittely
31.10.2026	Talousarviokirjan tekstit valmiina
31.10.2026	Tytäryhteisöt palauttavat talousarvionsa

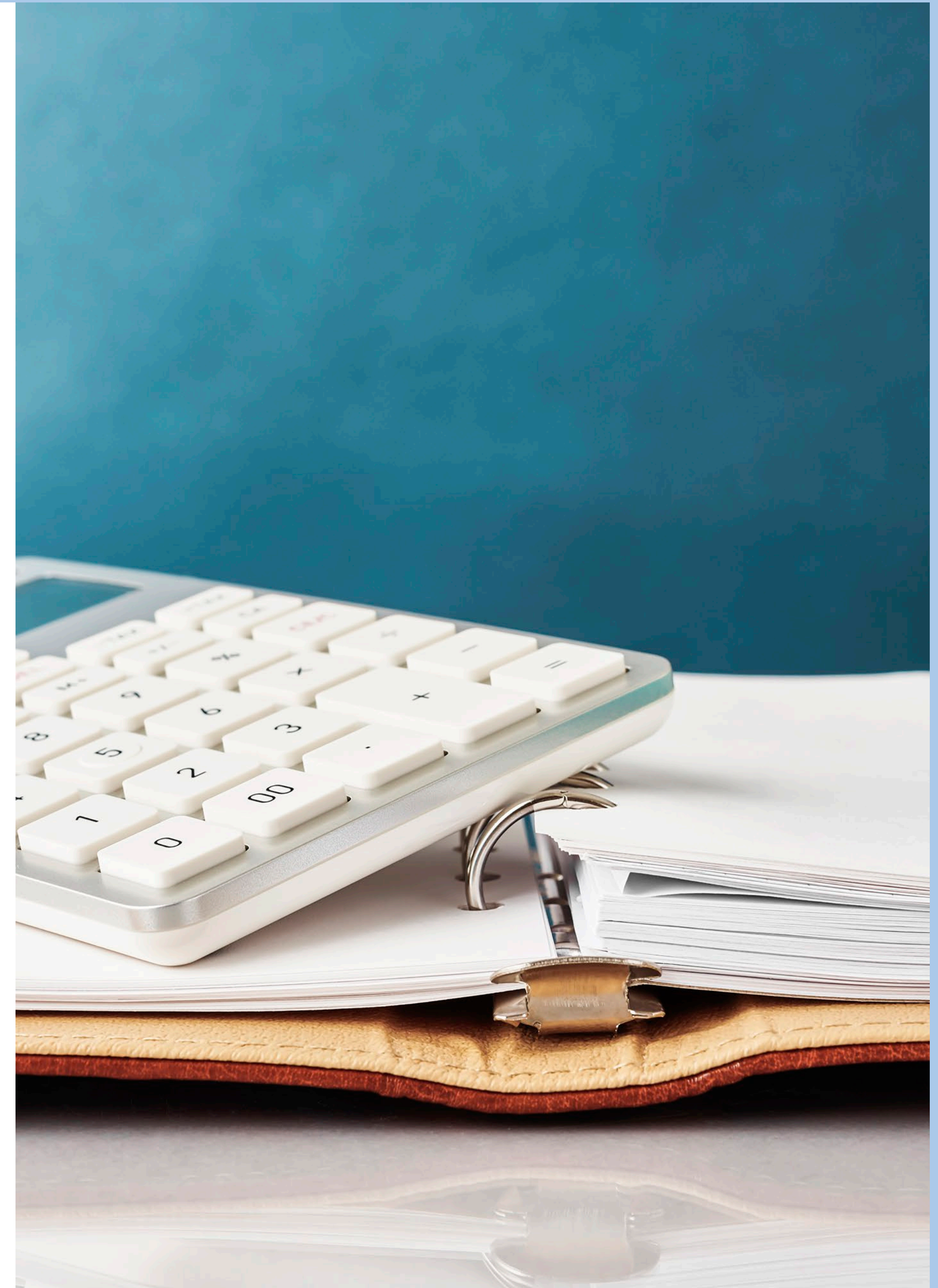
Aikataulu

Marraskuu	
	Talouden tasapainotustarpeet kaupunginhallituksessa loka-marraskuussa
9.11.2026	Talousarvion käsittely kaupunginhallituksessa, investoinnit
9.11.2026	Tytäryhteisöjen talousarviot ja tavoitteet kaupunginhallituksessa
9.11.2026	Kaupunginvaltuusto hyväksyy veroprocentit
16.11.2026	Talousarvion käsittely kaupunginhallituksessa
23.11.2026	Kaupunginhallitus antaa talousarvioesityksen valtuustolle
	Talousarvio esitellään medialle kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen
Joulukuu	
7.12.2026	KH:n talousarvion käsittelyn varapäivä
14.12.2026	Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion
17.12.2026	Käyttösuunnitelman laadintaohje hyväksytään kaupunginhallituksessa

Talousarvio 2027

Raami 2027

- Raami 2027 sisältää kaupungin **ulkoiset** tulot ja menot
- Raamin 2027 rakenne
  - Raamin pohjaksi on viety tilinpäätöksen 2025 toteumat
  - Lisäksi raamissa on huomioitu toimialojen kanssa touko-kesäkuun aikana käydyissä neuvotteluissa esitetyt muutostarpeet sekä talouden tasapainottamisen vaatimat toimenpiteet
- Henkilöstökulut
  - Palkat on ajettu raamiin **huhtikuun** tilanteen mukaisena.
  - Lisäksi raamissa on huomioitu loppuvuodesta 2026 tulevat henkilömuutokset
  - Raamissa on huomioitu kunta-alan vuosille 2025-2028 tiedossa olevat sopimuskorotukset
  - Vuoden 2027 virka- ja toimipaketti käsitellään syksyllä, mahdolliset uudet virat ja toimet eivät ole raamissa mukana.

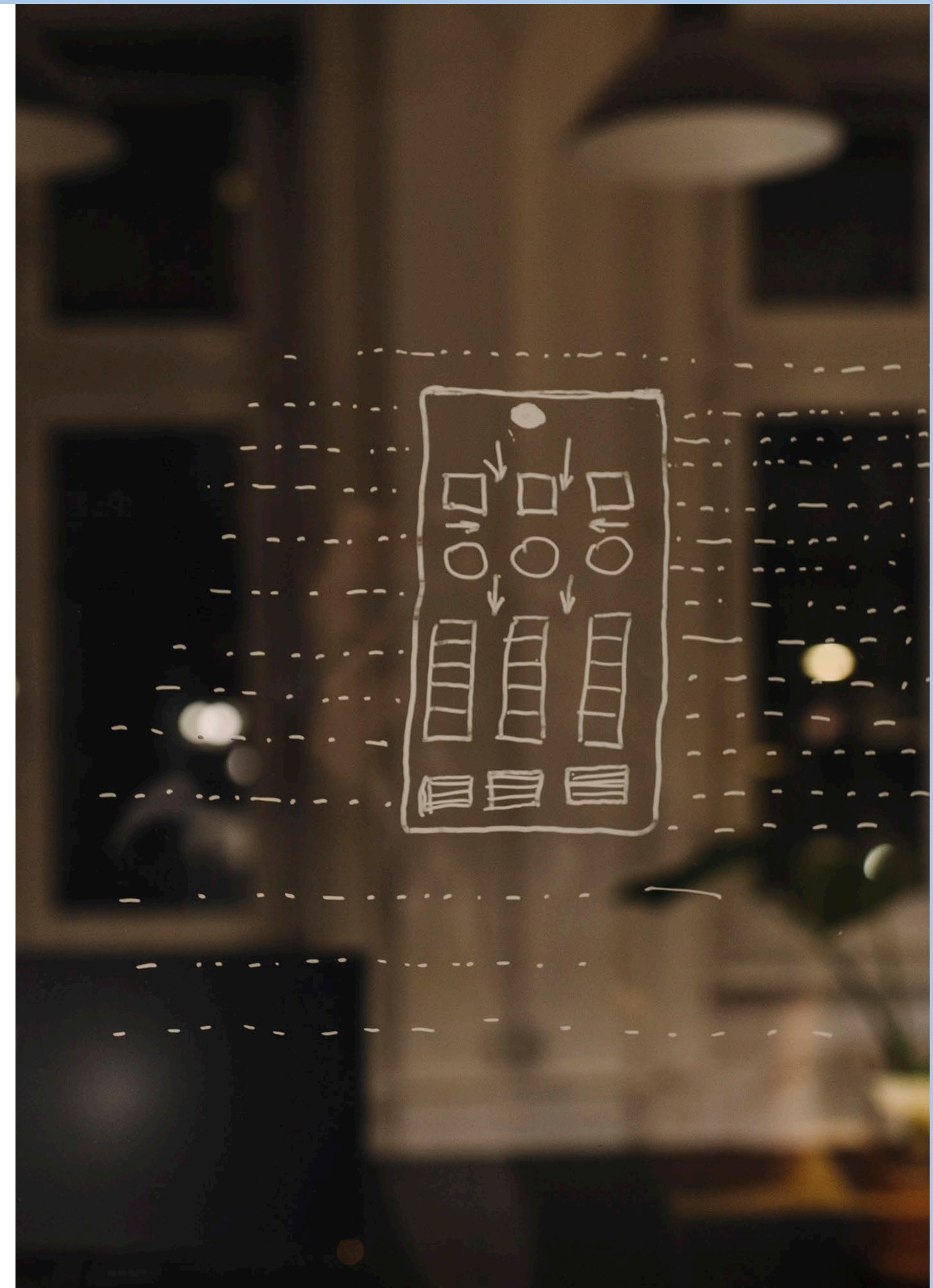
Käyttötalousosa

- Budjetti laaditaan kustannuspaikka/toimintotasolla, paitsi tilapalveluiden palvelualueella kustannuspaikka/kohdetasolla
- Budjetointiohjelmassa toimialat syöttävät LTK 2027 –vaiheeseen toimielimen talousarvioehdotuksen. Laadinnassa hyödynnetään tilinpäätöstä 2025, talousarviota 2026 sekä toteumaa 6/2026.
- Kesäkuun 2026 toteuma päivitetään budjettiohjelmaan elokuussa kirjanpitokauden sulkeutumisen jälkeen
- **Talousarvioesitykset tulee käsitellä toimielimissä 30.9.2026 mennessä**

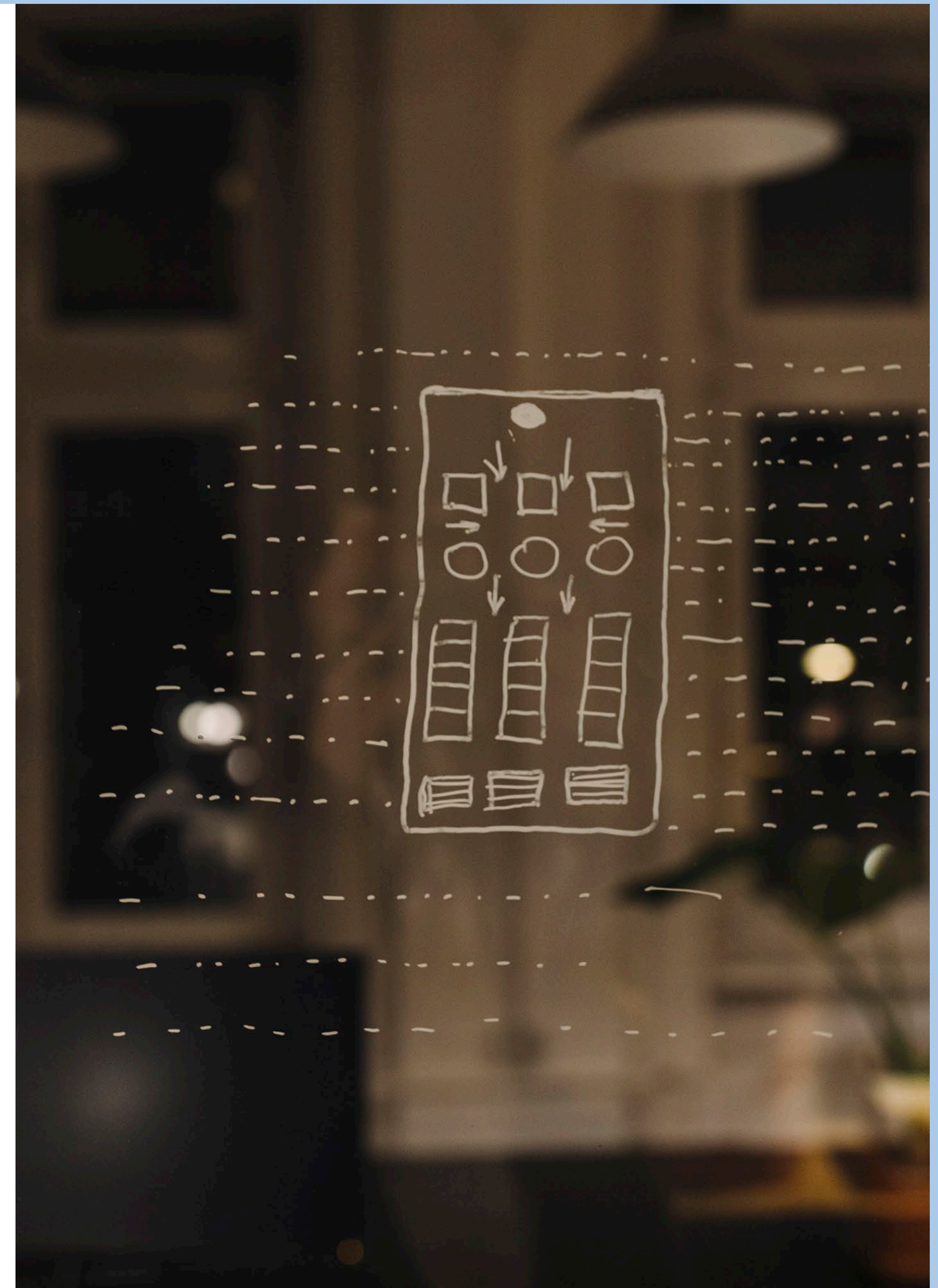
Sisäiset erät

- Talousarvioseuranta ja mm. liiketoiminnan eriyttäminen edellyttävät, että kulu- ja tuottotileille sekä tasetileille kirjataan tilikauden aikana kunnan kirjanpidossa myös sisäisiä liiketapahtumia.
- Kunnissa ja kuntayhtymissä käytetään sisäisiä eriä myös toiminnan johtamiseen ja ohjaamiseen. Kunnan tilinpäätöksessä sisäiset erät on kuitenkin eliminoitava tuloslaskelmasta ja taseesta (ulkoinen tilinpäätös).
- Sisäisiä menoja ja tuloja ovat sisäisten suoritteiden ostot ja myynnit, sisäiset vuokrat, sisäiset katteet, vyörytyserät sekä laskennalliset korot ja poistot.
- Sisäisiin tulo- tai menoeriin luetaan myös esimerkiksi kunnallisen liikelaitoksen ja kunnan väliset sisäiset korot, peruspääoman tuotto sekä toiminta- ja rahoitusavustukset liikelaitokselle.
- Sisäisiä menoja tai tuloja eivät sen sijaan ole esimerkiksi tulon- tai menonsiirrot, aktivoitavat menot (siirretään esimerkiksi osa käyttötalouteen kirjatusta menoista investointikohteelle), valmistus omaan käyttöön, varastojen muutokset tai rahasto- ja varaussiirrot (esimerkiksi investointivaraussiirrot, poistoerokirjaukset).

Sisäiset erät

- Sisäistä palvelua tuottavan yksikön (myyjän) on laadittava erittely myymistään palveluista ja niiden kustannuksista ostavalle yksikölle.
- Tekniset palvelut toimittaa toimialoille ja talouspalveluille listat vuoden 2027 vuokrasta, koroista ja siivouskustannuksista 30.9.2026 mennessä. Mahdollisista tilamuutoksista toimialat neuvottelevat teknisten palveluiden kanssa.
- Muista sisäisistä eristä myyjä toimittaa 30.9.2026 mennessä listan ostavalle toimialalle. Sama erittelylista on toimitettava myös talouspalveluille.
- Sisäiset erät (toimistopalvelut, siivous ja vuokrat) syötetään budjettiohjelmaan keskitetysti talouspalveluissa 31.10.2026 mennessä.
- Sisäisten toimistopalvelujen jakoperuste:
  - Henkilöstöhallinto ja työhyvinvointi → toimialojen henkilöstökustannukset (TA)
  - Muut yhteiset palvelut, hallintopalvelut, kehittämispalvelut, tietohallintopalvelut, talouspalvelut ja hankintapalvelut → toimialojen muut ulkoiset kustannukset (TA)

Verotulot

- Verotuloennuste perustuu Kuntaliiton ja verohallinnon 4.5.2026 julkaisemaan veroennustekehikoon
- Verotuloennusteet ja valtionosuuslaskelmat päivittyvät ja tarkentuvat syksyn 2026 aikana.

Verotulot (1000 €)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos 26-27 €	Muutos 26-27 %	TS 2028	TS 2029
Kunnan tulovero	38 934	41 794	43 358	1 564	4 %	44 326	45 590
Kiinteistövero	7 415	7 272	7 360	88	1 %	7 360	7 910
Yhteisövero	5 614	4 121	3 729	-392	-10 %	3 903	4 049
Muut verotulot (kaivosmineraalivero)	28	0	28	28	-	28	28
Verotulot yhteensä	51 991	53 187	54 475	1 288	2 %	55 617	57 577

Veroennuste 4.5.2026

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2024	2025	2026**	2027**	2028**	2029**
Verolaji						
Kunnallisvero	38 894	38 934	42 598	43 358	44 326	45 590
<i>Muutos %</i>	-5,6	0,1	9,4	1,8	2,2	2,9
Yhteisövero	5 169	5 614	4 126	3 729	3 903	4 049
<i>Muutos %</i>	55,0	8,6	-26,5	-9,6	4,7	3,7
Kiinteistövero	6 984	7 415	7 063	7 360	7 360	7 360
<i>Muutos %</i>	-3,0	6,2	-4,7	4,2	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	51 047	51 964	53 787	54 447	55 590	57 000
<i>Muutos %</i>	-1,4	1,8	3,5	1,2	2,1	2,5

Valtionosuudet

- Valtionosuudet vuoden 2026 raamiin on arvioitu Valtiovarainministeriön 4.5.2025 julkaiseman ja 12.5. päivittämän ennakkollisen valtionosuuslaskelman mukaisina.
- Valtionosuuslaskelmat päivittyvät ja tarkentuvat syksyn 2025 aikana.

Kunta- nro	Kunta	Asukasluku 31.12.2025	5501 Peruspalveluj en valtionosuus ilman tasausta	5502 Verotuloihin perustuva valtionosuud en tasaus	Kunnan peruspalveluj en valtionosuus yhteensä (D+E)	5890 Verotulo- menetysten korvaus	VM:n valtionosuudet ja verotulo- menetysten korvaus yhteensä	5701 Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus (ns. OKM-vos) v. 2026	Kunnan valtionosuud et yhteensä (H+I)
851	Tornio	20 823	3 692 838	4 560 630	8 253 467	2 124 305	10 377 772	469 967	10 847 739

Valtionosuudet (1000 €)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos 26-27 €	Muutos 26-27 %
Peruspalvelujen valtionosuus	3 574	4 170	3 693	-477	-11 %
Valtionosuuden verotulojen tasaus	6 209	3 399	4 561	1 162	34 %
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-336	-160	470	630	-394 %
Verotulomenetysten kompensatio	1 826	1 818	2 124	306	17 %
Valtionosuudet yhteensä	11 273	9 228	10 848	1 620	18 %

Palkat

- Henkilöpalkkojen tilit 4011, 4013 ja 4021 on ajettu raamiin **huhtikuun** tilanteen mukaisena
- Kustannuspaikoilla budjetoija ei pääse muuttamaan näitä tilejä suoraan, vaan toimialoilla palkkatilien muutokset hoidetaan keskitetysti.
- Palkkojen sivukulut lasketaan budjettiohjelmassa. Henkilöstösivukulut on valmisteltu vuoden 2026 sivukuluprosenttien ja Kuntaliiton ennusteen mukaisesti.

Palkkojen ja henkilöiden tarkistus

- Toimialojen tulee käydä huolellisesti läpi henkilöt ja palkat sekä tehdä tarvittavat muutokset budjettiohjelmaan (lisäykset, poistot, nimimuutokset yms.).
- Kustannuspaikoille toimitetaan ao. kustannuspaikan henkilöstön tiedot tarkistamista ja mahdollisia muutoksia varten elokuun aikana.

Kevan tasausmaksu

- Budjetoidaan tilille 4110
- Tasausmaksun suuruus perustuu kustannuspaikan henkilöstökuluihin ja jako on suoritettu keskitetysti talouspalveluissa.
- Vuoden 2027 tasausmaksun suuruus on Kevan ilmoittaman ennakkotiedon mukaan 978 tuhatta euroa. Lopullinen tasausmaksu vuodelle 2027 vahvistetaan joulukuussa 2026.

Palkat

Virat ja toimet

- Eläkkeelle jäävien henkilöiden virkojen/toimien täyttöesitykset tulee harkita ja perustella tapauskohtaisesti. Esitykset uusista viroista/toimista, nimikemuutoksista ja virkojen/toimien lakkauttamisista toimitetaan talouspalveluihin ja henkilöstöpalveluihin 15.9.2026 mennessä.
- **Uusi virka:** kirjataan tarkat perustelut sekä tiedot palkkamuutoksesta (lomakkeella on ohjeet palkka- ja sivukulujen laskemiseen).
- **Nimikemuutokset:** nimikemuutoksissa tulee kiinnittää huomiota nimikkeiden selkeyttämiseen
- **Viran / toimen lakkauttaminen:** merkitse vakanssinumero

Linkki lomakkeelle: <https://forms.cloud.microsoft/e/a6fN6VadLg>

Kunta-alan sopimuskorotukset

		KVTES	OVTES pl. osio G	OVTES osio G	TS	TTES
1.6.2025	Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)	0,45 % (Liite 15 0,80 %)	0,40 %	0,25 %	0,50 % + 0,15 %	0,40 %
1.6.2025	Kehittämishjelmaerä (keskitetty erä)**	-	-	-	0,15 %	0,40 %
1.10.2025	Yleiskorotus	2,50 % / 53 €	2,50 %		2,50 % / 53 €	2,50 %
1.8.2026	Yleiskorotus	2,27 %	2,27 %		2,27 %	2,27 %
1.10.2026	Paikallinen järjestelyerä	0,20 %	0,20 %		0,20 %*	0,20 %*
1.10.2026	Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)	0,40 %	0,40 %***	0,40 %***	0,40 %*	0,40 %*
1.4.2027	Yleiskorotus****	2,00 %	2,00 %		2,00 %	2,00 %
1.4.2027	Paikallinen järjestelyerä****	0,40 %	0,40 %		0,40 %*	0,40 %*
1.4.2027	Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)	0,40 %	0,40 %*****	0,40 %*****	0,40 %*	0,40 %*
1.2.2028	Kehittämishjelmaerä (paikallinen erä)	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %*	1,00 %*

Sitovuustaso

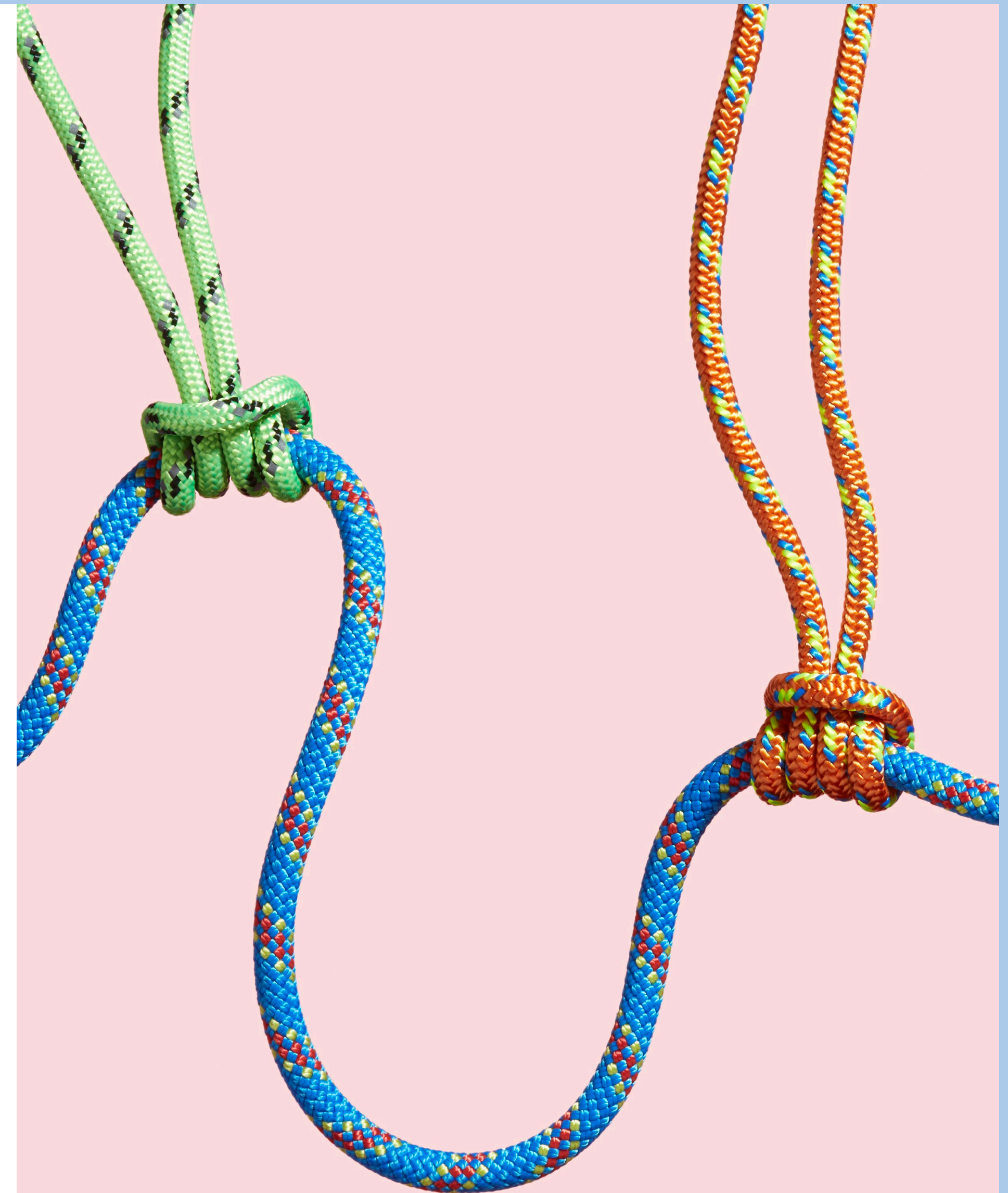
- Määrärahat ja tuloarviot määritellään talousarviossa sitoviksi joko brutto- tai nettoperiaatteen mukaan.
- Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään sitovuustasosta.
- Sitovuus merkitsee sitä, että esim. määrärahaa ei voi ylittää ilman kaupunginvaltuuston päätöstä.
- Sitovuustasot talousarviossa 2026:

Nettositovuus

- Tarkastuslautakunta
- Konserni- ja elinvoimapalvelut / Kaupunginhallitus
- Sivistyslautakunta
- Elämänlaatulautakunta
- Aineen taidemuseon johtokunta
- Teknisten palvelujen lautakunta

Nettositovuus 0 €

- Meri-Lapin työllisyyslautakunta
- Perämeren jätelautakunta
- Meri-Lapin ympäristölautakunta
- Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto

Esittämistarkkuus

Käyttötalousosa

- Talousarviovuoden ja suunnitelmavuosien käyttötalousosan meno- ja tuloarviot esitetään 10 euron tarkkuudella yleisiä pyöristyssääntöjä noudattaen.

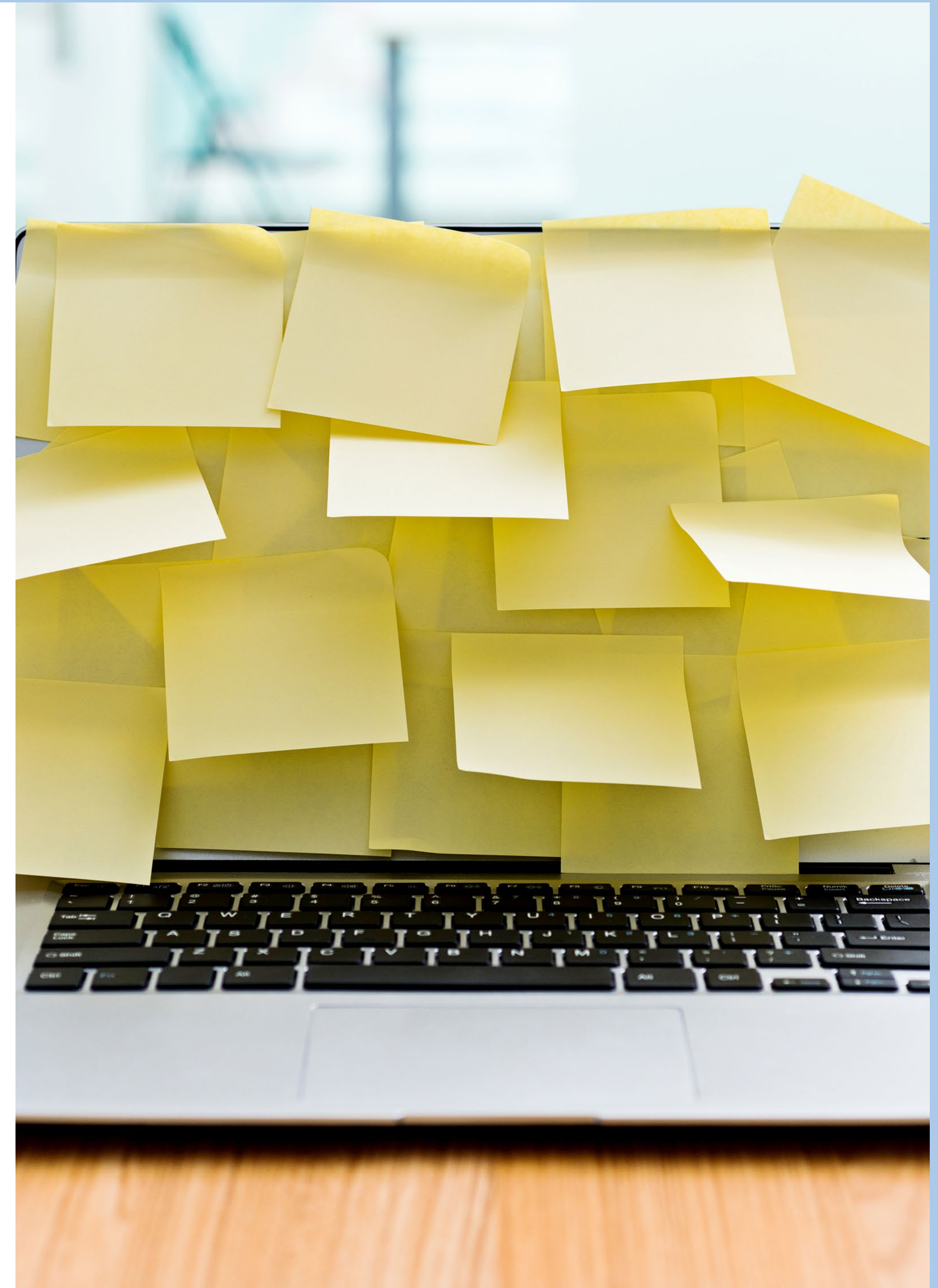
Investointiosa

- Investointimenoksi esitetään sellainen hanke, jonka yksikköhinta on vähintään 10 000 euroa.
- Investointiosassa esittämistarkkuus on 1 000 euroa.

Toimialajohtajan muistilista

- ✓ Huolehdi, että alaisillasi on oikeudet budjettiohjelmaan. Tee tarvittaessa pyyntö käyttöoikeuslomakkeella hyvissä ajoin.
- ✓ Vastuuta oman toimialan sisällä henkilöitä talousarvion ja talousarviotavoitteiden laadintaan
- ✓ Investoinnit
- ✓ Targetorissa täydennettävät tuloskortit. Huolehdi, että toimialaltasi on täydennetty seuraavat kortit määräaikaan mennessä: perustiedot, tunnusluvut, talousarviotavoitteet, riskit, hankesalkku
- ✓ Kirjoita vastuullesi kuuluvat tekstit talousarviokirjaan. Pyydä hyvissä ajoin tarvittavat tiedot ja luvut tekstiäsi varten omalta toimialalta ja muilta asiaankuuluvilta tahoilta. Vastuuta tarvittaessa tekstinkirjoitusta alaisillesi. Tukea ja apua tekstin ja grafiikoiden tuottoon saat myös taloussuunnittelijalta.

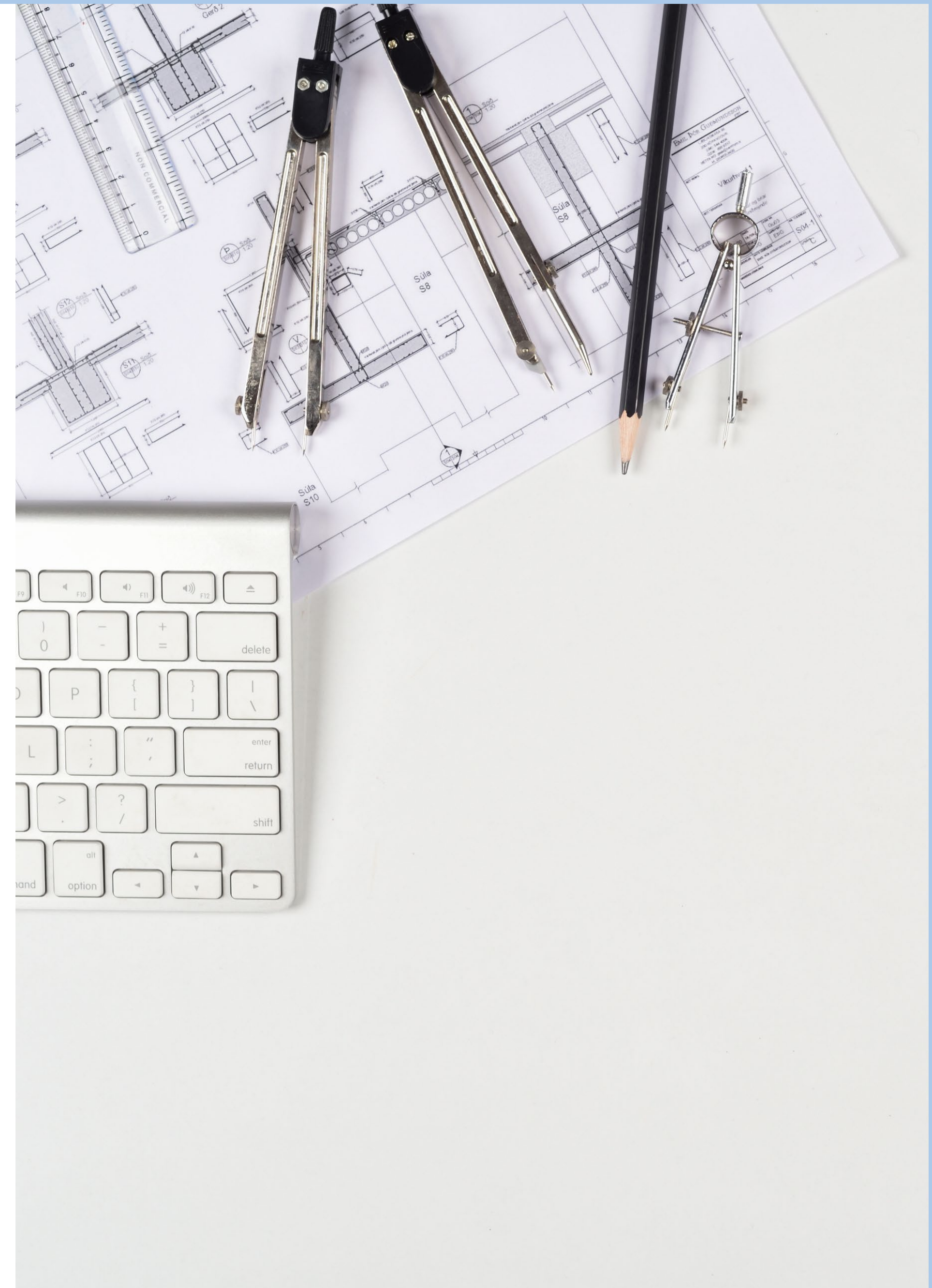
Lisätietoa ja tukea talousarvion valmisteluun antavat:

- **Palkat ja henkilöiden tarkistus:** henkilöstöpäällikkö Elisa Parkkila p. 040 645 9660 ja henkilöstösuunnittelija Jemina Rantajärvi p. 050 597 1615
- **RD budjetointiohjelma:** taloussuunnittelija Peppi Sarkkinen p. 040 545 3459, pääkirjanpitäjä Virpi Kantolainen p. 040 630 8311 sekä kirjanpitäjä Paula Kittilä p. 040 626 8030
- **Targetor Pro:** kehitysjohtaja Sampo Kangastalo p. 040 764 0559 ja taloussuunnittelija Peppi Sarkkinen p. 040 545 3459
- **Raamiin ja suunnitelmavuosiin liittyvät kysymykset:** kaupunginjohtaja Jukka Kujala p.040 132 0403 sekä talous- ja rahoitusjohtaja Hanna Hepola 040 773 0393
- **Talousarviotavoitteiden laadinta:** toimialajohtajat
  - konserni- ja elinvoimapalvelut Sampo Kangastalo p. 040 764 0559
  - sivistyspalvelut Tarja Konola-Jokinen p. 040 664 7787
  - tekniset palvelut Jussi Korpi p. 040 583 5980

Investoinnit

Investointiosa

- Investointiosan hankkeen arvo on vähintään 10 000 euroa
- Toimielinkohtainen **investointilomake** lähetetään syyskuun alussa toimialoille. Lomakkeen perustelut-kohdassa esitetään lyhyt perustelu investoinneille; hankeryhmästä luetellaan yksittäiset hankkeet ja niiden kustannusarvio sekä valmistumisajankohta.
- Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankeryhmille.
- Investointiosassa arvioidaan talousarviovuonna tarvittava määräraha sekä esitetään edellisinä vuosina hankkeeseen käytetty määräraha ja suunnitelmavuosille arvioitu käyttötarve.

Tornio

Talousarviotaavoitteet ja riskienhallinta

Visio: Rajaton Tornio 2035

TOIMINTAPERIAATTEET

**Kestävä
Rohkea
Turvallinen**

TOIMINTA-AJATUS

**Hyvän elämän ja
kestävän kasvun
mahdollistaja**

PAINOPISTEALUEET, TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Elinvoimainen kaksoiskaupunki

- ◆ Houkutteleva yritysympäristö
- ◆ Pohjoisen vihreän teollisuuden ja uusiutuvan energian edelläkävijä
- ◆ Vahvistuva liikenteen ja logistiikan keskus
- ◆ Lumovoimainen matkailukohde
- ◆ TornioHaparandan kehittäminen pohjoisen rajattomana kaupallisena keskuksena
- ◆ Elävä yhteinen kaupunkikeskusta ja mahdollisuuksien maaseutu
- ◆ Elinvoimaa ja työllisyyttä edistävät palvelut yhdessä Meri-Lapin työllisyysalueen kuntien kanssa

Rajattoman arjen ja sujuvien palveluiden viihtyisä kotikaupunki

- ◆ Hyvinvoivat ja osallistuvat kuntalaiset
- ◆ Viihtyisä ja houkutteleva kotikaupunki
- ◆ Turvallinen, terveellinen ja kestävä asuinympäristö
- ◆ Elinikäistä oppimista tukevat kasvatus- ja opetuspalvelut

Yhdessä uudistuva kaupunkiorganisaatio

- ◆ Tulevaisuuden työkykyä ja arjen sujuvuutta tukeva työpaikka
- ◆ Tasapainoinen kuntatalous
- ◆ Digitalisoituvat palvelut
- ◆ Toimiva johtamisjärjestelmä

Tornion kaupungin kärkihankkeet 2026–2030

1 UNICEF Lapsiystävällinen
kunta -toimintamallin toimeenpano

2 Kukkolankosken alueen kestävä
kehittäminen (UNESCO aineeton
kulttuuriperintö, alueiden käyttö,
kestävä matkailu)

3 Uusiutuvan energian ja
teollisuuden vihreän siirtymän
hankkeiden edistäminen

4 Liikenteen
edunvalvontahankkeet

5 Kulttuuri- ja matkailu-
kohteiden kehittäminen
(ml. virkistysalueet ja reitistöt)

6 Tornion kaupunkikeskustan
vetovoimaisuuden vahvistaminen

Talousarviotavoitteet

Tornion kaupungin toimiala- ja toimielinkohtaiset talousarviotavoitteet tulee laatia siten, että ne tukevat kaupungin strategisia tavoitteita (ks. [Kaupunkistrategia – Tornio](#)).

Kaupunginvaltuustolle esitettävät toimialojen toiminnalliset tavoitteet laaditaan keskeisistä toiminnoista, joilla on olennainen merkitys toimialojen toiminnassa talousarviovuonna. Tavoitteet määritellään toimialoilla ja toimielimittäin omista lähtökohdista käsin ottaen huomioon kaupunkitason tavoiteohjauksen. Talousarvion toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vahvistetaan toimielimittäin, mutta toimiala ohjaa laatimisprosessia.

Toimialoilla tulee olla yksi tai useampia kaikkia toimielimiä koskevia yhteisiä tavoitteita, jotka omalta osaltaan tukevat sekä toimialan yhteneväisiä tavoitteita että Tornion kaupunkitason strategisia tavoitteita.

Tavoitteita laadittaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota tavoitteiden toteutumisen mittaamiseen (tunnusluvut). Tavoitteita tulee asettaa sellaiselle toiminnalle, jonka toteutumiseen toimiala voi itse vaikuttaa. Myös toimialan perustoiminta tulee jättää pääsääntöisesti tulostavoitteiden ulkopuolelle ja keskittyä olennaisiin toiminnan muutoksiin tai kehittämisen painopisteisiin.

Toiminnalliset tavoitteet kirjataan **Targetor Pro** -ohjelmaan tuloskortilla, ne esitetään talousarviokirjassa toimialoittain seuraavilla tasoilla:

Toimialakohtaiset tavoitteet:

- Konserni- ja elinvoimapalvelut

Toimielinkohtaiset tavoitteet:

- Sivistyslautakunta
- Elämänlaatulautakunta (sis. Tornionlaakson museon johtokunnan tavoitteet)
- Aineen taidemuseon johtokunta
- Teknisten palvelujen lautakunta
- Meri-Lapin ympäristölautakunta (sis. Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaoston tavoitteet)
- Perämeren jätelautakunta
- Meri-Lapin työllisyyslautakunta

Targetor Pro –ohjelmassa täydennettävät tuloskortit

1. Talousarviotavoitteet

- Talousarviotavoitteet-kortilla täydennetään TA Tavoite ja TA Toimenpide –sarakkeet
- Muihin sarakkeisiin ei täytetä tietoja talousarvion laatimisvaiheessa.

2. Perustiedot

- Perustiedot-kortilla täytetään Targetorissa sekä toimiala- että lautakuntatasolla annettujen otsikoiden mukaisin tiedoin.

3. Tunnusluvut

- Tunnusluvut-kortit täytetään Targetorissa sekä toimiala- että lautakuntatasolla
- Osa tunnusluvuista on kaikille yhteisiä, mutta toimialat voivat asettaa myös omia tunnuslukuja toiminnalleen (Huom! HYTE-kerroin).
- Toimiala- ja palvelualuekohtaiset tunnusluvut tulee syöttää talousarviovalmistelun yhteydessä järjestelmään.

4. Hankesalkku

- Hankesalkku-kortti täytetään ainoastaan toimialatasolla Targetor Pro -järjestelmässä.

5. Riskienhallinta

- Ks. seuraava dia

Targetor Pro –ohjelmassa täydennettävät tuloskortit

1. Talousarviotavoitteet

2. Perustiedot

3. Tunnusluvut

4. Hankesalkku

5. Riskienhallinta

Yksikkö		Näkökulma	Ajanjakso		
Konserni- ja elinvoimapalvelut		Talousarviotavoitteet	2027		
🗨️ (0) Otsikko					
	Näkökulma	Valtuustokauden strateginen tavoite	TA Tavoite	TA Toimenpide	
1	Elinvoimainen kaksoiskaupunki	Houkutteleva yritys ympäristö			
2		Pohjoisen vihreän teollisuuden ja uusiutuvan energian edelläkävijä			
3		Vahvistuva liikenteen ja logistiikan keskus			
4		Lumovoimainen matkailukohde			
5		TornioHaparandan kehittäminen pohjoisen rajattomana kaupallisena keskuksena			
6		Elävä yhteinen kaupunkikeskusta ja mahdollisuuksien maaseutu			
7		Elinvoimaa ja työllisyyttä edistävät palvelut yhdessä Meri-Lapin työllisyysalueen kuntien kanssa			
8	Rajattoman arjen ja sujuvien palveluiden viihtyisä kotikaupunki	Hyvinvoivat ja osallistuvat kuntalaiset			
9		Viihtyisä ja houkutteleva kotikaupunki			
10		Turvallinen, terveellinen ja kestävä asuinympäristö			
11		Elinikäistä oppimista tukevat kasvatus- ja opetuspalvelut			
12		Yhdessä uudistuva kaupunkiorganisaatio	Tulevaisuuden työkykyä ja arjen sujuvuutta tukeva työpaikka		
13			Tasapainoinen kuntatalous		
14			Digitalisoituvat palvelut		
15			Toimiva johtamisjärjestelmä		

Targetor Pro –ohjelmassa täydennettävät tuloskortit

1. Talousarviotavoitteet

2. Perustiedot

3. Tunnusluvut

4. Hankesalkku

5. Riskienhallinta

Yksikkö		Näkökulma	Ajanjakso
Konserni- ja elinvoimapalvelut		Perustiedot	2027
🗨️ (0)		Otsikko	
Toimialan perustiedot			
1	Toimiala ja vastuhenkilö	Konserni- ja elinvoimapalvelut Kaupunginjohtaja Jukka Kujala Kehitysjohdaja Sampo Kangastalo	
2	Toimialan toiminta-ajatus	Huolehtia ja vastata kaupunginhallituksen ja keskusvaalilautakunnan päätösvaltaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta	
3	Toimialan toimintaperiaatteet	Rohkea, turvallinen, kestävä	
4	Toimialan visio	Kunnallishallinnon asiantuntija ja rajat ylittävän yhteistyön taitaja	
5	Toimialan toimielimet, tehtävät ja palvelualueet	Toimielin Kaupunginhallitus Tehtävä: - Kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta vastaaminen - Kaupunginvaltuuston päätösten valmistelu, täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta - Kaupungin etujen valvonta - Kaupungin edustaminen puhevallan käyttäminen - Kaupungin toiminnan yhteen sovittaminen - Kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä huolehtiminen - Muut Tornion kaupungin hallintosäännössä mainitut tehtävät Palvelualueet: Konsernipalvelut ja elinvoimapalvelut Toimielin Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto Tehtävä: Kaupungille työnantajana kuuluvien henkilöstöasioiden käsitteleminen Toimielin Meri-Lapin työllisyyslautakunta Tehtävä: vastaa laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä määriteltävistä työvoimaviranomaisen tehtävistä. Lautakunnan ratkaisovaltaa määritetään erillisellä Meri-Lapin työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksella.	
Footer			

Kaikkia toimialoja koskevat yhteiset tunnusluvut:

Ulkoiset nettokustannukset €/asukas

- Kuvaa nettokustannusten kehitystä asukasta kohden
- Asukaslukuna käytetään viereisen taulukon mukaisia asukaslukuja
- Asukasluku 31.12.2025: 20 823
- Asukasluku 30.4.2026: 20 812 asukasta (ennakkotieto)

HTV-kehitys

- Kuvaa käytettävissä olevan henkilöstöressin määrää ja sen kehittymistä
- Lasketaan toimialoittain ja palvelualueittain
- Henkilöstöpalvelut laskee ajankohtaiset htv-tiedot ja toimittaa ne palvelualueille

Kokousten ja pykälien lukumäärät

- Kuvaa kokoustoiminnan laajuutta toimielimittäin
- Lasketaan toimielimittäin eriteltyinä: lautakunnat, jaostot ja johtokunnat

Tornion kaupungin väestötavoite, -ennuste ja toteuma 2025-2029			
	TA-Tavoite	Ennuste*	Toteuma 31.12.
2025	21 000	20 724	20 823
2026	20 800	20 567	20 812 (4/26)
2027	20 700	20 418	..
2028	20 700	20 279	..
2029	20 700	20 144	..

*) Tilastokeskuksen väestöennuste 2024, trendiennuste

Targetor Pro –ohjelmassa täydennettävät tuloskortit

1. Talousarviotavoitteet
2. Perustiedot
3. Tunnusluvut
- 4. Hankesalkku**
5. Riskienhallinta

Yksikkö Konserni- ja elinvoimapalvelut							Näkökulma Hankesalkku	Ajanjakso 2027			
Hankkeen nimi							Hallinnoija	Vastuulautakunta	Palveluyksikkö	Toteutusaika	Tornion maksuosuus TA-vuonna
1											
2											

Targetor Pro –ohjelmassa täydennettävät tuloskortit

1. Talousarviotavoitteet
2. Perustiedot
3. Tunnusluvut
4. Hankesalkku
- 5. Riskienhallinta**

Yksikkö	Näkökulma	Ajanjakso
Konserni- ja elinvoimapalvelut	Riskienhallinta	2027

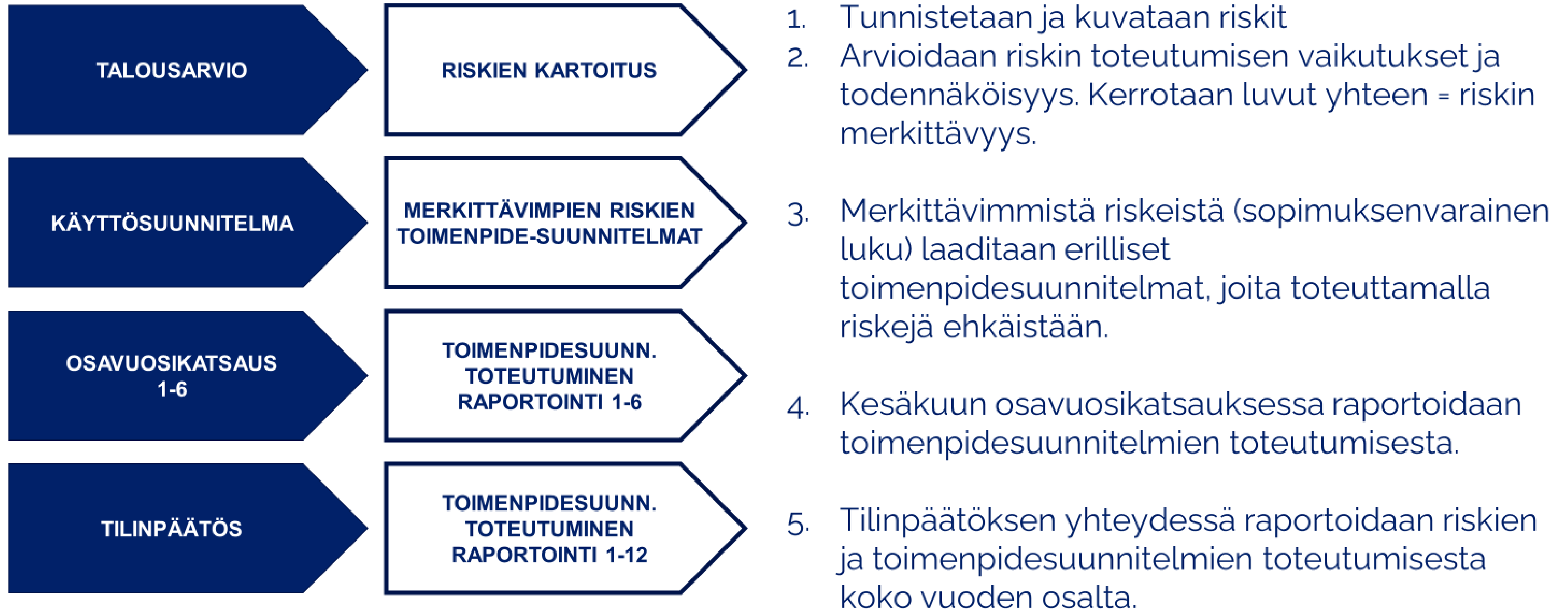

Riskityyppi	Riski ja kuvaus	Riskiarvio	Toimenpiteet	Toteuma	Vastuuhenkilöt
1 Strateginen riski	Yleinen toimintaympäristö on Euroopassa ja maailmalla tällä hetkellä erittäin epävarma ja heikosti ennustettava johtuen mm. sotatilasta Euroopassa sekä siihen liittyvistä talouden suhdanteista. Tämä heijastuu Suomen julkiseen talouteen ja elinkeinoelämän edellytyksiin (esim. inflaatio, vientiteollisuus).	20	Taloudellinen ja toiminnallinen varautuminen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa (esim. mahdollinen korkosuojaus) Koulutukset Valmiusharjoitukset		Jukka Kujala, Sampo Kangastalo, Markus Kannala, Tarja Konola-Jokinen, Henna Ekonoja, Hannu Markkula, Hanna Hepola
2 Taloudellinen riski	Sosiaali- ja terveystoimen uudistamisen vaikutukset heijastuvat edelleen Suomen julkiseen talouteen ja se muodostaa taloudellisen ja toiminnallisen riskin koko maan taloudelle. Päivystys- ja sairaalaverkon sekä sairaaloiden leikkaustoiminnan uudistamista koskeva laki heikentää sosiaali- ja	25	Tornionlaisten sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden varmistaminen (edunvalvonta) Realistisen riskikartoituksen laatiminen ja ylläpito. Sujuva yhteistyö hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi (ennaltaehkäisy)		Jukka Kujala, Hanna Hepola

Riskienhallinta

- Toimialojen tulee talousarvion laadinnan yhteydessä kartoittaa ja kuvata oman toimialan riskit ja tehdä merkittävimmille riskeille (riskiluku >16) toimenpidesuunnitelma.
- Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelmavuodet 2028–2029 sisältävät riskit kuvataan esim. seuraavan jaottelun kautta:
  - sitoviin toiminnallisiin tavoitteisiin liittyvät riskit (strategiset riskit)
  - toiminnalliset riskit
  - taloudelliset riskit
  - omaisuusriskit
- Riskien toimenpidesuunnitelmat laaditaan suoraan Targetor Pro -ohjelmaan, jossa riskien toteutumista seurataan ja täydennetään osavuosikatsausten yhteydessä.
- **Riskien kartoitus tehdään 30.9.2026 mennessä**

Riskienhallinta ja riskienhallintaprosessi

Tornio

Tytäryhteisöjen talousarvio 2027

Tytäryhteisöjen talousarviotyöskentely

- Tytäryhteisöjen tulee laatia erilliselle lomakkeelle tuloslaskelma ja tase vuosille 2027–2029, minkä lisäksi tytäryhteisöt täydentävät Targetorissa Perustiedot-kortin.
- Kaupunginhallitus käsittelee marraskuussa tytäryhteisöjen tavoiteasettelun ja talousarvotiedot vuosille 2027–2029.
- Kaupunginhallitus laatii ja esittää valtuustolle tytäryhteisöille asetettavien tavoitteiden hyväksymistä talousarviovuodelle.
- Tytäryhteisöt toimittavat talousarvioesityksensä 31.10.2026 mennessä.

Raami 2027: laskelmat

Koko kaupunki

	TP 2025	TA 2026	Raami 2027	Muutos 2026 > 2027 €	Muutos 2026 > 2027 %
Toimintatuotot					
Myyntituotot	9 376 632	9 821 749	9 276 610	-545 139	-6 %
Maksutuotot	1 795 087	1 493 590	1 566 110	72 520	5 %
Tuet ja avustukset	1 481 411	1 543 788	1 032 530	-511 258	-33 %
Muut toimintatuotot	5 795 845	3 451 260	3 679 510	228 250	7 %
Toimintatuotot	18 448 976	16 310 387	15 554 760	-755 627	-5 %
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-47 056 748	-48 052 330	-48 233 740	-181 410	0 %
Palkat ja palkkiot	-38 209 409	-39 321 150	-39 438 010	-116 860	0 %
Henkilösivukulut	-8 847 339	-8 731 180	-8 795 730	-64 550	1 %
Eläkekulut	-7 678 019	-7 546 360	-7 609 160	-62 800	1 %
Muut henkilösivukulut	-1 169 320	-1 184 820	-1 186 570	-1 750	0 %
Palvelujen ostot	-17 698 938	-19 344 500	-18 611 270	733 230	-4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 641 997	-6 677 252	-6 624 610	52 642	-1 %
Avustukset	-4 786 821	-5 638 931	-5 347 360	291 571	-5 %
Muut toimintakulut	-1 747 622	-1 309 800	-1 466 700	-156 900	12 %
Toimintakulut	-77 932 126	-81 022 813	-80 283 680	739 133	-1 %
Toimintakate	-59 483 150	-64 712 426	-64 728 920	-16 494	0 %
Verotulot	51 991 437	53 187 000	54 474 920	1 287 920	2 %
Valtionosuudet	11 273 319	9 228 210	10 847 740	1 619 530	18 %
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	347 192	1 015 000	1 072 000	57 000	6 %
Muut rahoitustuotot	244 375	302 500	802 500	500 000	165 %
Korkokulut	-1 153 217	-1 350 000	-1 460 000	-110 000	8 %
Muut rahoituskulut	-149	-1 000	-1 000	0	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-561 799	-33 500	413 500	447 000	-1334 %
Vuosikate	3 219 806	-2 330 716	1 007 240	3 337 956	-143 %
Poistot ja arvonalentumiset	-5 867 323	-5 100 000	-5 100 000	0	0 %
Satunnaiset erät	10 415 706	0	0	0	
Tilikauden tulos	7 768 190	-7 430 716	-4 092 760	3 337 956	-45 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	7 768 190	-7 430 716	-4 092 760	3 337 956	-45 %

Koko kaupunki

Raami 2027 ja TS 2028-2029

	TP 2025	TA 2026	Raami 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot					
Myyntituotot	9 376 632	9 821 749	9 276 610	9 369 340	9 462 970
Maksutuotot	1 795 087	1 493 590	1 566 110	1 581 800	1 597 610
Tuet ja avustukset	1 481 411	1 543 788	1 032 530	1 039 040	1 049 420
Muut toimintatuotot	5 795 845	3 451 260	3 679 510	3 716 260	3 753 410
Toimintatuotot	18 448 976	16 310 387	15 554 760	15 706 440	15 863 410
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-47 056 748	-48 052 330	-48 233 740	-48 688 310	-49 657 530
Palkat ja palkkiot	-38 209 409	-39 321 150	-39 438 010	-39 814 460	-40 626 030
Henkilösivukulut	-8 847 339	-8 731 180	-8 795 730	-8 873 850	-9 031 500
Eläkekulut	-7 678 019	-7 546 360	-7 609 160	-7 675 400	-7 809 200
Muut henkilösivukulut	-1 169 320	-1 184 820	-1 186 570	-1 198 450	-1 222 300
Palvelujen ostot	-17 698 938	-19 344 500	-18 611 270	-18 982 800	-19 319 480
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 641 997	-6 677 252	-6 624 610	-6 756 650	-6 891 130
Avustukset	-4 786 821	-5 638 931	-5 347 360	-5 347 360	-5 347 360
Muut toimintakulut	-1 747 622	-1 309 800	-1 466 700	-1 495 750	-1 525 350
Toimintakulut	-77 932 126	-81 022 813	-80 283 680	-81 270 870	-82 740 850
Toimintakate	-59 483 150	-64 712 426	-64 728 920	-65 564 430	-66 877 440
Verotulot	51 991 437	53 187 000	54 474 920	55 616 920	57 576 920
Valtionosuudet	11 273 319	9 228 210	10 847 740	10 847 740	10 847 740
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	347 192	1 015 000	1 072 000	1 072 000	1 072 000
Muut rahoitustuotot	244 375	302 500	802 500	802 500	802 500
Korkokulut	-1 153 217	-1 350 000	-1 460 000	-1 600 000	-1 750 000
Muut rahoituskulut	-149	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-561 799	-33 500	413 500	273 500	123 500
Vuosikate	3 219 806	-2 330 716	1 007 240	1 173 730	1 670 720
Poistot ja arvonalentumiset	-5 867 323	-5 100 000	-5 100 000	-5 100 000	-5 100 000
Satunnaiset erät	10 415 706	0	0	0	0
Tilikauden tulos	7 768 190	-7 430 716	-4 092 760	-3 926 270	-3 429 280
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	7 768 190	-7 430 716	-4 092 760	-3 926 270	-3 429 280

Tarkastuslautakunta

10 TARKASTUSTOIMI 100 TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2025	TA+MUUT. 2026	Raami 2027	Muutos 2026 > 2027 €	Muutos 2026 > 2027 %
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-49 635	-55 780	-56 520	-740	1,3
Palkat ja palkkiot	-43 261	-49 410	-50 560	-1 150	2,3
Henkilösivukulut	-6 374	-6 370	-5 960	410	-6,4
Eläkekulut	-5 681	-5 640	-5 200	440	-7,8
Muut henkilösivukulut	-693	-730	-760	-30	4,1
Palvelujen ostot	-32 297	-35 420	-32 300	3 120	-8,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-30	0	30	-100,0
Muut toimintakulut	-275	0	-280	-280	
Toimintakulut	-82 206	-91 230	-89 100	2 130	-2,3
Toimintakate	-82 206	-91 230	-89 100	2 130	-2,3
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-82 206	-91 230	-89 100	2 130	-2,3

Konserni- ja elinvoimapalvelut

11 KONSERNI- JA ELINVOIMAPALVELUT	TP 2025	TA+MUUT. 2026	Raami 2027	Muutos 2026 > 2027 €	Muutos 2026 > 2027 %
Toimintatuotot					
Myyntituotot	6 163 673	6 412 249	6 508 540	96 291	1,5
Maksutuotot	1 043	650	1 040	390	60,0
Tuet ja avustukset	466 415	509 210	412 390	-96 820	-19,0
Muut toimintatuotot	331 160	246 760	296 530	49 770	20,2
Toimintatuotot	6 962 291	7 168 869	7 218 500	49 631	0,7
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-5 019 612	-5 175 110	-5 220 380	-45 270	0,9
Palkat ja palkkiot	-4 159 824	-4 301 050	-4 348 830	-47 780	1,1
Henkilösivukulut	-859 788	-874 060	-871 550	2 510	-0,3
Eläkekulut	-738 634	-751 820	-748 600	3 220	-0,4
Muut henkilösivukulut	-121 154	-122 240	-122 950	-710	0,6
Palvelujen ostot	-6 328 115	-7 844 617	-7 435 910	408 707	-5,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-629 795	-439 080	-624 250	-185 170	42,2
Avustukset	-3 955 958	-4 182 732	-4 303 180	-120 448	2,9
Muut toimintakulut	-581 014	-515 230	-563 390	-48 160	9,3
Toimintakulut	-16 514 494	-18 156 769	-18 147 110	9 659	-0,1
Toimintakate	-9 552 203	-10 987 900	-10 928 610	59 290	-0,5

Meri-Lapin työllisyyslautakunta

Meri-Lapin työllisyyspalvelut	TP 2025	TA+MUUT. 2026	Raami 2027	Muutos 2026 > 2027 €	Muutos 2026 > 2027 %
Liikevaihto	6 332 972	7 448 499	7 448 500	1	0,0
Muut tuet ja avustukset	0	120 000	120 000	0	0,0
Materiaalit ja palvelut	-2 834 318	-3 768 927	-3 556 150	212 777	-5,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 718	-12 190	-25 650	-13 460	110,4
ostot tilikauden aikana	-25 718	-12 190	-25 650	-13 460	110,4
Palvelujen ostot	-2 808 600	-3 756 737	-3 530 500	226 237	-6,0
Henkilöstökulut	-1 695 158	-1 756 150	-1 919 610	-163 460	9,3
Palkat ja palkkiot	-1 411 699	-1 469 950	-1 605 980	-136 030	9,3
Henkilösivukulut	-283 459	-286 200	-313 630	-27 430	9,6
eläkekulut	-237 418	-242 810	-266 070	-23 260	9,6
muut henkilösivukulut	-46 041	-43 390	-47 560	-4 170	9,6
Liiketoiminnan muut kulut	-1 803 496	-2 043 422	-2 092 740	-49 318	2,4
Liikelylijäämä (-alijäämä) yhteensä	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0	0	0	0	

Sivistyspalvelut

40 SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ	TP 2025	TA+MUUT. 2026	Raami 2027	Muutos 2026 > 2027 €	Muutos 2026 > 2027 %
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 253 007	909 760	929 640	19 880	2,2
Maksutuotot	1 020 530	977 160	1 020 270	43 110	4,4
Tuet ja avustukset	984 476	1 034 578	620 140	-414 438	-40,1
Muut toimintatuotot	55 252	53 730	48 430	-5 300	-9,9
Toimintatuotot	3 313 265	2 975 228	2 618 480	-356 748	-12,0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-33 563 895	-34 018 180	-34 494 160	-475 980	1,4
Palkat ja palkkiot	-27 219 544	-27 781 220	-28 143 210	-361 990	1,3
Henkilösivukulut	-6 344 351	-6 236 960	-6 350 950	-113 990	1,8
Eläkekulut	-5 503 744	-5 392 350	-5 496 740	-104 390	1,9
Muut henkilösivukulut	-840 607	-844 610	-854 210	-9 600	1,1
Palvelujen ostot	-7 340 147	-7 222 973	-6 970 670	252 303	-3,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 318 040	-1 535 412	-1 421 100	114 312	-7,4
Avustukset	-789 388	-1 354 399	-961 470	392 929	-29,0
Muut toimintakulut	-715 664	-536 060	-574 660	-38 600	7,2
Toimintakulut	-43 727 134	-44 667 024	-44 422 060	244 964	-0,5
Toimintakate	-40 413 869	-41 691 796	-41 803 580	-111 784	0,3

Sivistyslautakunta

40 SIVISTYSPALVELUT 410 SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2025	TA+MUUT. 2026	Raami 2027	Muutos 2026 > 2027 €	Muutos 2026 > 2027 %
Toimintatuotot					
Myyntituotot	888 701	503 700	538 330	34 630	6,9
Maksutuotot	649 163	651 240	649 180	-2 060	-0,3
Tuet ja avustukset	499 053	450 958	386 290	-64 668	-14,3
Muut toimintatuotot	6 631	9 800	6 330	-3 470	-35,4
Toimintatuotot	2 043 548	1 615 698	1 580 130	-35 568	-2,2
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-29 700 162	-30 052 310	-30 173 250	-120 940	0,4
Palkat ja palkkiot	-24 078 317	-24 541 330	-24 614 750	-73 420	0,3
Henkilösivukulut	-5 621 845	-5 510 980	-5 558 500	-47 520	0,9
Eläkekulut	-4 877 315	-4 764 200	-4 810 800	-46 600	1,0
Muut henkilösivukulut	-744 530	-746 780	-747 700	-920	0,1
Palvelujen ostot	-6 421 102	-6 280 559	-6 118 630	161 929	-2,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-927 655	-1 134 382	-1 048 790	85 592	-7,5
Avustukset	-599 943	-846 474	-637 740	208 734	-24,7
Muut toimintakulut	-589 454	-398 219	-462 610	-64 391	16,2
Toimintakulut	-38 238 316	-38 711 944	-38 441 020	270 924	-0,7
Toimintakate	-36 194 768	-37 096 246	-36 860 890	235 356	-0,6

Elämänlaatulautakunta

40 SIVISTYSPALVELUT 460 ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA	TP 2025	TA+MUUT. 2026	Raami 2027	Muutos 2026 > 2027 €	Muutos 2026 > 2027 %
Toimintatuotot					
Myyntituotot	332 948	378 560	359 950	-18 610	-4,9
Maksutuotot	340 858	303 570	340 580	37 010	12,2
Tuet ja avustukset	402 743	500 190	181 530	-318 660	-63,7
Muut toimintatuotot	48 621	43 930	42 100	-1 830	-4,2
Toimintatuotot	1 125 170	1 226 250	924 160	-302 090	-24,6
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 478 360	-3 633 610	-3 870 750	-237 140	6,5
Palkat ja palkkiot	-2 826 364	-2 968 420	-3 160 460	-192 040	6,5
Henkilösivukulut	-651 996	-665 190	-710 290	-45 100	6,8
Eläkekulut	-565 192	-575 490	-614 840	-39 350	6,8
Muut henkilösivukulut	-86 804	-89 700	-95 450	-5 750	6,4
Palvelujen ostot	-856 041	-848 584	-804 400	44 184	-5,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-310 183	-328 060	-298 700	29 360	-8,9
Avustukset	-189 445	-507 925	-296 970	210 955	-41,5
Muut toimintakulut	-115 612	-117 141	-101 700	15 441	-13,2
Toimintakulut	-4 949 641	-5 435 320	-5 372 520	62 800	-1,2
Toimintakate	-3 824 472	-4 209 070	-4 448 360	-239 290	5,7

Aineen taidemuseon johtokunta

40 SIVISTYSPALVELUT 480 AINEEN TAIDEMUSEON JOHTOKUNTA	TP 2025	TA+MUUT. 2026	Raami 2027	Muutos 2026 > 2027 €	Muutos 2026 > 2027 %
Toimintatuotot					
Myyntituotot	31 359	27 500	31 360	3 860	14,0
Maksutuotot	30 510	22 350	30 510	8 160	36,5
Tuet ja avustukset	82 679	83 430	52 320	-31 110	-37,3
Toimintatuotot	144 548	133 280	114 190	-19 090	-14,3
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-385 373	-332 260	-450 160	-117 900	35,5
Palkat ja palkkiot	-314 863	-271 470	-368 000	-96 530	35,6
Henkilösivukulut	-70 510	-60 790	-82 160	-21 370	35,2
Eläkekulut	-61 238	-52 660	-71 100	-18 440	35,0
Muut henkilösivukulut	-9 272	-8 130	-11 060	-2 930	36,0
Palvelujen ostot	-63 004	-93 830	-47 640	46 190	-49,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-80 202	-72 970	-73 610	-640	0,9
Avustukset	0	0	-26 760	-26 760	
Muut toimintakulut	-10 598	-20 700	-10 350	10 350	-50,0
Toimintakulut	-539 177	-519 760	-608 520	-88 760	17,1
Toimintakate	-394 629	-386 480	-494 330	-107 850	27,9

Tekniset palvelut

60 TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ	TP 2025	TA+MUUT. 2026	Raami 2027	Muutos 2026 > 2027 €	Muutos 2026 > 2027 %
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 959 952	2 499 740	1 838 430	-661 310	-26,5
Maksutuotot	773 514	515 780	544 800	29 020	5,6
Tuet ja avustukset	30 520	0	0	0	
Muut toimintatuotot	5 409 434	3 150 770	3 334 550	183 780	5,8
Toimintatuotot	8 173 420	6 166 290	5 717 780	-448 510	-7,3
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-8 423 607	-8 803 260	-8 462 680	340 580	-3,9
Palkat ja palkkiot	-6 786 781	-7 189 470	-6 895 410	294 060	-4,1
Henkilösivukulut	-1 636 826	-1 613 790	-1 567 270	46 520	-2,9
Eläkekulut	-1 429 960	-1 396 550	-1 358 620	37 930	-2,7
Muut henkilösivukulut	-206 866	-217 240	-208 650	8 590	-4,0
Palvelujen ostot	-3 998 379	-4 241 490	-4 172 390	69 100	-1,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 694 162	-4 702 730	-4 579 260	123 470	-2,6
Avustukset	-41 475	-101 800	-82 710	19 090	-18,8
Muut toimintakulut	-450 669	-258 510	-328 370	-69 860	27,0
Toimintakulut	-17 608 291	-18 107 790	-17 625 410	482 380	-2,7
Toimintakate	-9 434 871	-11 941 500	-11 907 630	33 870	-0,3

Teknisten palvelujen lautakunta

60 TEKNISET PALVELUT 610 TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNTA	TP 2025	TA+MUUT. 2026	Raami 2027	Muutos 2026 > 2027 €	Muutos 2026 > 2027 %
Toimintatuotot					
Myyntituotot	893 023	1 385 420	771 480	-613 940	-44,3
Maksutuotot	163 663	104 740	140 220	35 480	33,9
Tuet ja avustukset	13 865	0	0	0	
Muut toimintatuotot	5 362 481	3 112 660	3 287 590	174 930	5,6
Toimintatuotot	6 433 032	4 602 820	4 199 290	-403 530	-8,8
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-6 589 874	-7 018 600	-6 625 560	393 040	-5,6
Palkat ja palkkiot	-5 352 807	-5 731 170	-5 394 970	336 200	-5,9
Henkilösivukulut	-1 237 068	-1 287 430	-1 230 590	56 840	-4,4
Eläkekulut	-1 074 804	-1 114 110	-1 067 190	46 920	-4,2
Muut henkilösivukulut	-162 264	-173 320	-163 400	9 920	-5,7
Palvelujen ostot	-3 694 437	-3 884 100	-3 871 990	12 110	-0,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 677 993	-4 670 580	-4 563 630	106 950	-2,3
Avustukset	-22 774	-80 270	-64 000	16 270	-20,3
Muut toimintakulut	-358 322	-166 720	-234 330	-67 610	40,6
Toimintakulut	-15 343 401	-15 820 270	-15 359 510	460 760	-2,9
Toimintakate	-8 910 368	-11 217 450	-11 160 220	57 230	-0,5

Perämeren jätelautakunta

60 TEKNISET PALVELUT 691 PERÄMEREN JÄTELAUTAKUNTA	TP 2025	TA+MUUT. 2026	Raami 2027	Muutos 2026 > 2027 €	Muutos 2026 > 2027 %
Toimintatuotot					
Myyntituotot	104 869	92 170	104 870	12 700	13,8
Toimintatuotot	104 869	92 170	104 870	12 700	13,8
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-72 577	-74 450	-80 700	-6 250	8,4
Palkat ja palkkiot	-59 142	-61 400	-66 550	-5 150	8,4
Henkilösivukulut	-13 435	-13 050	-14 150	-1 100	8,4
Eläkekulut	-11 684	-11 310	-12 250	-940	8,3
Muut henkilösivukulut	-1 751	-1 740	-1 900	-160	9,2
Palvelujen ostot	-22 878	-5 000	-22 540	-17 540	350,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-451	-80	-400	-320	400,0
Muut toimintakulut	-1 841	-680	-1 840	-1 160	170,6
Toimintakulut	-97 747	-80 210	-105 480	-25 270	31,5
Toimintakate	7 123	11 960	-610	-12 570	-105,1

Meri-Lapin ympäristölautakunta

60 TEKNISET PALVELUT 695 MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	TP 2025	TA+MUUT. 2026	Raami 2027	Muutos 2026 > 2027 €	Muutos 2026 > 2027 %
Toimintatuotot					
Myyntituotot	962 060	1 022 150	962 080	-60 070	-5,9
Maksutuotot	609 851	411 040	404 580	-6 460	-1,6
Tuet ja avustukset	16 655	0	0	0	
Muut toimintatuotot	46 953	38 110	46 960	8 850	23,2
Toimintatuotot	1 635 518	1 471 300	1 413 620	-57 680	-3,9
				#ARVO!	
Toimintakulut				#ARVO!	
Henkilöstökulut	-1 761 155	-1 710 210	-1 756 420	-46 210	2,7
Palkat ja palkkiot	-1 374 832	-1 396 900	-1 433 890	-36 990	2,6
Henkilösivukulut	-386 323	-313 310	-322 530	-9 220	2,9
Eläkekulut	-343 472	-271 130	-279 180	-8 050	3,0
Muut henkilösivukulut	-42 851	-42 180	-43 350	-1 170	2,8
Palvelujen ostot	-281 065	-352 390	-277 860	74 530	-21,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 718	-32 070	-15 230	16 840	-52,5
Avustukset	-18 700	-21 530	-18 710	2 820	-13,1
Muut toimintakulut	-90 506	-91 110	-92 200	-1 090	1,2
Toimintakulut	-2 167 144	-2 207 310	-2 160 420	46 890	-2,1
Toimintakate	-531 626	-736 010	-746 800	-10 790	1,5

Tornio